

Abstrakt

Václav IV. je tradičně hodnocen jako nepřilíš schopný panovník, v kontrastu se svým úspěšným otcem císařem Karlem IV. Ani moderní historiografické práce se neobejdou bez paušalizovaného negativního pohledu na tohoto panovníka. Cílem předkládané práce je relativizovat Václavovu domnělou vladařskou neschopnost na příkladu jeho politiky ve vedlejších zemích České koruny, konkrétně v Dolní Lužici mezi léty 1364–1419. Problematika korunních zemí v tomto období stála doposud v pozadí zájmu českých badatelů. Důraz je kladen na společensko-kulturní poměry lužického markrabství na konci 14. století a také je zhodnoceno postavení Dolní Lužice v rámci celé Koruny. Těžištěm práce je rozbor konkrétních Václavových politických kroků, především na základě listinného materiálu. Práce je zaměřena také na zkoumání vztahu panovníka a dolnolužické šlechty, měst a církve. Prostor je věnován rovněž přínosu Jana Zhořeleckého a Jošta Moravského na správě markrabství. Analýza zmíněných aspektů se snaží obohatit pohled na vládu Václava IV. a relativizovat tradiční narativ o jeho špatné vládě. V neposlední řadě chce také upozornit na vývoj České koruny po smrti Karla IV.

Klíčová slova: Václav IV., Lucemburkové, 14. století, 15. století, Česká koruna, Dolní Lužice, vedlejší země, páni z Bibrštejna, zemský fojt, Jan Zhořelecký, Jošt Moravský